

ΓΑΛΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΡΟΜΠΕΡ ΝΤΙΕΝΤΟΝΕ

Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

MΩΣ θγήκαμε από τὸ ἔργοστάσιο, ὁ φίλος μου ὁ ἀρχιεργάτης Γιώλ Μπωμιέ, μ' ἔπιασε ἀπό τὸ χέρι.

— Ελα μαζύ μου, μοῦ εἶπε. "Έχω νὰ σου μιλήσω. Προχωρήσαμε ἀνάμεσα σὲ μιὰ δενδροστοιχία τοῦ Σαιντ-Ούεν. Εἶχε βρέζει τὸ ἀπόγευμα καὶ ἡ ἀσφαλτος ἔγυάλιζε κάτω ἀπό τὸ φῶς τῶν ἡλεκτρικῶν.

— Πάμε νὰ πάρουμε ἔνα ὄρεκτικό, συνέχισε ὁ Πώλ. Ξέρω ἐδῶ στὴν πλατεῖα τῆς Δημαρχίας, ἔνα καλὸ καφενεῖο...

Ο Πώλ ἦταν ἀνθρωπος ὥστε κλειστός πάντα στὸν ἑαυτό του. Νέος ἀκόμα, εἰκοσιπέντε μόλις ἔτῶν, ἀλλὰ σκεφτικὸς πάντοτε καὶ μελαγχολικός, σὰν νὰ τὸν εἶχαν βαρύνει τὰ χρόνια. Σὲ κανένα δὲν ἀνοιγε τὴν καρδιά του. Περνούσε ζωὴ ἀποτραθηγμένη, μαζύ μὲ τὴν γρήγα μητέρα του.

Καθήσαμε στὸ βάθος τοῦ καφενείου, ἡπιαμε τὰ ποτὰ ποὺ μᾶς ἔφερε τὸ γκαρσόνι — καὶ τότε μονάχα ὁ Πώλ, σκύβοντας τὸ κεφάλι του σὰν νὰ ντρεπότανε νὰ μὲ δῆ στὰ μάτια, μοῦ ἔκανε μιὰ ἀπροσδόκητη ἔκμυστήρευσι:

— Εἶμαι πολὺ δυστυχισμένυς... Καὶ ἀν δὲν εἶχα τὴν μητέρα μου, θὰ ἔπειτα στὸν Σηκουάνα νὰ πνιγῶ!...

Τὸν κύτταξα κατάπληκτος, μὴ πιστεύοντας στ' αὐτιά μου.

— Ναί, ναί, ἔξακολούθησε ὁ Πώλ. Εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος.. Σοῦ φαίνεται παράξενο αὐτό; "Ω! ἀν ἤδερες πόσο ὑποφέρω... Προσπάθησα νὰ τοῦ δώσω θάρρος.

— "Ελα, ἔλα, μὴν κάνεις ἔτσι, τοῦ εἶπα. "Ἐνας ἄντρας σὰν καὶ σένα δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζεται τόσο εὔκολα... Τί σου συμβαίνει; Καμμιὰ γυναῖκα μήπως;....

Ο Πώλ ἐκούνησε καταφατικὰ τὸ κεφάλι του, χαμογελῶντας μελαγχολικά.

— Ναί, ἔψιθύρισε. Εἶμαι ἔρωτευμένος, τρελλὰ ἔρωτευμένος...

— Μά, αὐτὸ δὲν εἶνε καὶ τόσο τρομερὸ δυστύχημα!

— Ξέρεις, δμως, ποιάν ἀγαπῶ;... Τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ μου!...

— Τὴν 'Υδόνη; ἀνεφώνησα.

— Ναί, τὴν 'Υδόνη...

Τότε μονάχα κατάλαβα τὴν ἀφορμὴ τῆς μελαγχολίας τοῦ φίλου μου. Καὶ δμολογῶ δῆ δὲν ἤδερα πειὰ τί νὰ τοῦ πῶ. Τὸ πρᾶγμα ἔταιρνε ἄλλη μορφή. "Οταν ἄκούη κάνεις τέτοιες ἔξομολογήσεις, τὸ καλύτερο ποὺ ἔχει νὰ κάνῃ εἶνε νὰ σωπαίνῃ..."

— Τὴν ἀγάπησα χωρὶς νὰ καταλάβω οὔτε ἔγω πῶς, ἔξακολούθησε ὁ Πώλ. Καὶ τὴν ἀγάπησα τρελλά, ἀπελπισμένα... Αὐτὴν μονάχα συλλογίζομαι. Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ κοιμηθῶ τὴν νύχτα. Καὶ, τὴν ἡμέρα, ἀπάνω στὴ δουλειά, κάνω κάτι σκέψεις ποὺ μὲ τρομάζουν κι' εμένα τὸν ἴδιο. Φαντάζομαι δῆ δὲν ἀδελφός μου πεθαίνει ξαφνικά καὶ δῆ παίρνω ἔγω τὴν γυναῖκα του... Καὶ δμως, ποὺ ἀγαπῶ πολὺ τὸν Φελίξ, καὶ δὲν θάθελα νὰ πάθη τίποτα...

Προσπάθησα νὰ τὸν πείσω δῆ δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ θεραπευθῆ ἀπό τὸ ἔρωτικὸ αὐτὸ πάθος:

— Γιατὶ δὲν πιάνεις καμμιὰ φίληνάδα, νὰ ξεχάσης μαζύ της τὴν νύφη σου;

— Τὸ δοκίμασα καὶ αὐτό, μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Πώλ. Τοῦ κάκου δμως! Δὲν μπόρεσα νὰ ξεχάσω τὴν ἄλλην. Καὶ παράτησα τὴν φίλη μου ξαφνικά, χωρὶς λόγο καὶ ἀφορμή. Δυστυχισμένη μικρούλα!... Μοῦ φαίνεται πώς μ' ἀγαποῦσε...

Καὶ ὁ Πώλ, λέγοντας τὰ λόγια αὐτοῦ, ἀκούμπησε τοὺς ἀγκῶνες του στὸ μάρμαρο τοῦ τραπεζιοῦ κι' ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δυό του χέρια.

— 'Η νύφη σου τὸ ξέρει πώς τὴν ἀγαπᾶς; τὸν ρώτησα.

— Δὲν τὴς εἶπα, θέθαια τίποτα. Εἶχα, δμως, τὴν ὑπόνυμια, δῆ τὸ καταλάβε, γιατὶ κάπου-κάπου μὲ κυττάζει εἰρωνικά... Καὶ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, εἶμαι εὐχαριστημένος κατὰ βάθος ἐπειδή δὲν φαίνεται νὰ αἰσθάνεται τίποτα γιὰ μένα... "Ω! ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσα ν' ἀγγίξω τὴν γυναῖκα του ἀδελφοῦ μου... Τὴν ἡμέρα, δμως, ποὺ θὰ καταλάβω δῆ δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω πειὰ τὸ μαρτύριο αὐτό, θὰ σκοτωθῶ!

— "Ελα, μὴ λές ἀνοησίες. Καμμιὰ γυναῖκα δὲν εἶνε ἄξια νὰ κάνῃ εἶναν ἄντρα νὰ σκοτωθῇ γι' αὐτήν...

Ο Πώλ ἀναστέναξε βαθειά. Τὰ μάτια του γυάλιζαν παράξενα, φαινόντουσαν ἔτοιμα νὰ δακρύσουν.

— Νόμιζα ως τώρα, — εἶπε, κουνῶντας τὸ κεφάλι του, — δῆ Ἐνας ἄντρας ποὺ δουλεύει δκτὼ δρες τὴν ἡμέρα μὲ πελώριες μηχανές, δὲν διατρέχει τὸν κίνδυνο νὰ συγκινηθῇ ἀπό δυὸ μάτια, ἀπό μιὰ λεπτή φωνή. Βεβαιώθηκα, δμως, δῆ δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ χωρὶς ἔρωτα—σὰν νὰ μὴ τοῦ ἔφταναν, δηλαδή τὰ τόσα βάσανα ποὺ ἔχει στὴν ζωὴ του... "Ισως νὰ γελάς μαζύ

μου.... Φαντάζομαι τί θὰ λές μὲ τὸν νοῦ σου γιὰ μένα!...

— Μά ὅχι, Γιώλ! διαμαρτυρήθηκα συγκινημένος. Καταλαβαίνω τὸν πόνο σου, συμπάσχω μαζύ σου... 'Αναγνωρίζω, δῆ δηθεσις σου εἶνε πολὺ λεπτή, πολὺ δύσκολη... Πρέπει δμως νὰ βροῦμε τὸν τρόπο νὰ σωθῆς...

— Ο Πώλ ἀδειασε τὸ ποτῆρι, ποὺ τὸ ξανάφερε τὸ γκαρσόνι γεμάτο. Θέλησα νὰ κεράσω κι' ἔγω, μὰ ὁ φίλος μου δὲν μὲ ἄφησε.

— Τὶς προάλλες, μοῦ εἶπε, μέθυσα μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ξεχάσω. Δὲν βαρύεσαι... "Οταν ἔχῃ κανεὶς εἶναν καῦμό, τὸ πιοτὸ τὸν κάνει πιὸ μελαγχολικό...

Βγήκαμε ἀπό τὸ καφενεῖο. Προχωρήσαμε ἀρκετὴ ὥρα μαζύ... Τὶς πένθιμο ποὺ ἦταν, ἀλήθεια, ἔκεινο τὸ βράδυ... "Ἐνα σιδερένιο χέρι ἔσφιγγε τὴν καρδιά μου. Δὲν τόλμησα νὰ γυρίσω τὸ κεφάλι μου νὰ κυττάξω τὸν φίλο μου. Ο Πώλ μὲ ἀπυχαιρέτησε σ' ἔνα στυροδρόμι. Τὰ μόνα λόγια ποὺ βρήκα νὰ τοῦ πῶ, ήσαν:

— Δὲν πρέπει νὰ τὸ παίρνης τὸ πρᾶγμα κατάκαρδα. "Ολα θὰ διορθωθοῦν μιὰ μέρα.... Εἶμαστε τόσο νέοι ἀκόμα...

Τὶς ἀκόλουθες ἡμέρες, συναντηθήκαμε πολλές φορὲς μὲ τὸν Πώλ στὸ ἔργοστάσιο. Μά δὲν ζανακάναμε συζήτησι γιὰ τὸ θέμα αὐτό. 'Εννοεῖται, δῆ ἀπὸ τὴν περίληπτη ἔκφραση τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Πώλ, καταλάβαινα τὴν τρομερὴ πάλη ποὺ γινόταν μέσα του.

* * *

Τὸ δρᾶμα αὐτὸ εἶχε μιὰ λύσι έντελῶς ἀπροσδόκητη. Τὴν ἔμαθα ἀπὸ τὸν Φελίξ, ὁ ὄποιος δὲν ἤδερε θέθαια τὶ συνέβαινε στὴν ψυχὴ τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Εκείνο τὸ βράδυ, — μοῦ εἶπε ὁ Φελίξ — πῆγα καὶ βρήκα τὴν μητέρα μου γιὰ νὰ ἀφήσω κοντά τῆς τὴν καρδιά μου νὰ ξαλαφρώσῃ ἀπό τὸ πόνο τῆς, ἐπειδὴ μ' ἔγκατέλειψε ἡ γυναῖκα μου γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ εἶναν φίλο της. Τὶ τὰ θέλεις δμῶς τὴν ἀγαποῦσα πολύ. Καταλάβαινα δῆ μιὰ γυναῖκα σὰν κι' αὐτὴν ἦταν λογικό νὰ συγκινηθῇ ἀπὸ τὰ φερσίματα ἐνὸς δασκάλου (δασκαλος ἦταν ὁ φίλος τῆς). Ενὸς ἀνθρώπου μὲ χέρια καθαρὰ καὶ περιποιημένα, μὲ μεταξωτὰ πουκάμισα... "Εγὼ τὶ εἶμαι; "Ἐνας φτωχὸς ἔργατης... Γιατὶ μὲ πῆρε; Γιατὶ δῆταν τὴν ἀφῆσε ὁ ἄντρας τῆς, δὲν ἤδερε ποῦ νὰ πῶ... Φοβήθηκε τὸ κρύο καὶ τὴν πείνα καὶ μὲ πῆρε ζεμένα... "Ας εἶνε... "Οταν, λοιπόν, τὴν ἔπιασα μὲ τὸν φίλο τῆς, θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν σκοτώσω... Τὴν ἀγαποῦσα, δμως... Καὶ, ἀντὶ νὰ τὴν μαλλώσω, ἔπεσα στὰ πόδια τῆς — δὲν ντρέπομαι νὰ τὸ πῶ... — καὶ τὴν παρακάλεσα νὰ μὴ μ' ἀφήσῃ, γιατὶ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ζήσω χωρὶς αὐτήν... Κι' ἐκείνη μοῦ τὸ ύποσχέθηκε...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρώι, ἔφυγα ἀπὸ τὸ σπίτι μου γιὰ τὸ ἔργοστάσιο, ήσυχος καὶ ἀμέριμνος. "Ημουν θέθαιος γιὰ τὴν γυναῖκα 'ου... Τὸ βράδυ, δμως, δῆταν γύρισα ἀπὸ τὴν δουλειά, βρήκα στὸ τραπέζι εἶνα γράμμα τῆς γυναίκας μου. 'Η 'Υδόνη μοῦ ἔλεγε δῆ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ ζήσῃ μαζύ μου, δῆ ἀγαποῦσε τρελλὰ τὸν φίλο τῆς, καὶ δῆ τὸν ἀκολουθοῦσε καὶ στὸν τάφο ἀκόμη... Σὲ ποιὸν ἄλλον μποροῦσα νὰ πῶ τὸν πόνο μου, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μητέρα μου; Ξεκίνησα, λοιπόν, γιὰ τὸ σπίτι τῆς καὶ τῆς τὰ εἶπα ὅλα. 'Ηταν μπροστά καὶ δὲν ἀδελφός μου. Ο Πώλ δὲν έθγαλε λέξι ἀπὸ τὸ στόμα του, δὲν δοκίμασε καν νὰ μὲ παρηγορήσῃ... "Αρχισε μυνάχα νὰ καπνίζῃ τὸ ένα τσιγάρο πάνω στὸ ἄλλο, ἐνῶ ἔγω ἔτρωγα τὴν σούπα ποὺ μοῦ σερβίρισε ἡ μητέρα μας, μιὰ σούπα ἀλμυρὴ ἀπὸ τὰ δάκρυά μου..."

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρώι, μόλις έπινησα, πρώτη μου σκέψη ἦταν νὰ τρέξω νὰ βρῶ τὴν 'Υδόνη... Μά δὲν μ' ἄφησε.

— Αὐτὸ εἶνε δική μου δουλειά! μοῦ εἶπε,

— Θὰ προσπαθήσης, λοιπόν, νὰ τὴν πείσης νὰ ξαναγυρίσῃ κοντά μου; τὸν ρώτησα.

— Δὲν σου ύποσχομαι τίποτα! μοῦ ἀποκρίθηκε.

— Τὸ βράδυ τῆς ἰδιας μέρας, ἔμαθα ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες δῆ δὲν Πώλ κατάθωσε ν' ἀνακαλύψῃ τὴν 'Υδόνη σ' ἔνα ξενοδοχεῖο καὶ δῆ τὴν σκότωσε μὲ δυὸ σφαῖρες.. "Α! δὲν ξανεις καλά δὲν θὰ μπορεῖς ζήσῃ... Ποιὸς ξέρει!" Ισως ἡ γυναίκα μου νὰ ξαναγύριζε στὸ σπίτι μας.. Μά ἡ ἀλήθεια εἶνε δῆ δὲν μπορῶ νὰ κατηγορήσω τὸν ἀδελφό μου... "Εγινε φονητός ἐξ αἰτίας μου..."

— Κι' ἔτσι, ἔχασα καὶ τὴν γυναίκα μου καὶ τὸν ἀδελφό μου. Ο Πώλ θὰ κάμη πολλὰ χρόνια στὴν φυλα